Lietas arhīva Nr. C-1128-21/5
ECLI:LV:RVPT:2021:0118.C30359820.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2021.gada 18. janvārī, Rīgā

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesnese I.Rūķe izskatīja rakstveida procesā Rīgā, Abrenes ielā 8, civillietu SIA "Electro taxi" prasībā pret apdrošināšanas akciju sabiedrību "BTA Baltic Insurance Company" par apdrošināšanas atlīdzības piedziņu.

Aprakstošā daļa

2020. gada 2. janvārī SIA "Electro taxi " (turpmāk prasītājs) cēlusi tiesā prasību pret apdrošināšanas akciju sabiedrību "BTA Baltic Insurance Company" (turpmāk atbildētājs) par apdrošināšanas atlīdzības 17 502,42 EUR apmērā piedziņu.

Prasībā norādīts, ka starp prasītāju kā apdrošinājuma ņēmēju un apdrošināto un atbildētāju kā apdrošinātāju 2018.gada 24.aprīlī noslēgts Sauszemes transportlīdzekļu apdrošināšanas (KASKO apdrošināšanas) līgums (polise Nr.LV18-03-10013054-9 un apdrošināts pret zaudējumiem un bojājumiem prasītājam piederošs transportlīdzeklis NISSAN LEAF 40 KWH, valsts reģistrācijas numurs EX1541 par apdrošinājuma summu - 35 000 EUR apdrošināšanas periodam no 2018.gada 24.aprīļa līdz 2019.gada 23.aprīlim.

Prasītājs ir samaksājis atbildētājam līgumā norādīto apdrošināšanas prēmiju 1190 EUR apmērā.

2018.gada 9.oktobrī plkst.02:27 notika ceļu satiksmes negadījums, kurā transportlīdzeklis, kuru vadīja /pers. C/, braucot pa S. Eizenšteina ielu no Biķernieku ielas puses Gaiļezera ielas virzienā, iepretim S. Eizenšteina ielas namam Nr.65 k-l uzbrauca stāvēšanai novietotam transportlīdzeklim /TL marka/ ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, kas trieciena rezultātā uzbrauca stāvošam transportlīdzeklim /TL marka/ ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, kas savukārt trieciena rezultātā uzbrauca stāvošam transportlīdzeklim/TL marka/ ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ un kas savukārt trieciena rezultātā uzbrauca stāvošam transportlīdzeklim /TL marka/ ar valsts reģistrācijas numuru /TL marka/.

/pers. C/ laikā, kad notika Ceļu satiksmes negadījums, bija darba tiesiskajās attiecībās ar Prasītāju, saskaņā ar /datums/ Darba līgumu bija pieņemts darbā pie prasītāja taksometra vadītāja amatā.

Ceļu satiksmes negadījuma rezultātā tika bojāts transportlīdzeklis, kas negadījuma brīdī bija apdrošināts pret zaudējumiem un bojājumiem saskaņā ar Apdrošināšanas līgumu.

Prasītājs 2018.gada 10.oktobrī iesniedza atbildētājam apdrošināšanas atlīdzības pieteikumu.

Atbildētājs ar 2018.gada 12.novembra paziņojumu informēja, ka ir pieņēmis lēmumu par atteikumu veikt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, pamatojot lēmumu ar secināms, ka Ceļu satiksmes negadījums notika transportlīdzekļa vadītāja aizmigšanas dēļ transportlīdzekļa vadīšanas laikā.

Atbildētājs atsaucies uz Noteikumu 4.1.15.punktā ietverto izņēmumu, kad atbildētājs neizmaksā apdrošināšanas atlīdzību, atsaucies arī uz Civillikuma 1645.pantā noteikto, un konstatējis, ka transportlīdzekļa vadītājs, izraisot Ceļu satiksmes negadījumu, pieļāvis rupju neuzmanību Civillikuma 1645.panta izpratnē un līdz ar to apdrošināšanas atlīdzība nevar tikt izmaksāta saskaņā ar Noteikumu 4.1.15.punktā paredzēto izņēmumu.

Tāpat atbildētājs atsaucies arī uz likuma "Par apdrošināšanas līgumu" (kas bija spēkā līdz 2018.gada 31.maijam) 21.panta pirmo daļu.

Prasītāja uzskata, ka paziņojumā ietvertais atbildētājas lēmums par atteikumu veikt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu uzskatāms par nepareizu un nepamatotu.

Prasītājs norada, ka Ceļu satiksmes negadījums nav noticis transportlīdzekļa vadītāja aizmigšanas dēļ transportlīdzekļa vadīšanas laikā. Respektīvi, Ceļu satiksmes negadījums nav noticis transportlīdzekļa vadītājam, vadot transportlīdzekli tādā mērā nogurušam, ka viņš aizmidzis. Tāpat norāda, ka Ceļu satiksmes negadījums nav noticis transportlīdzekļa vadītājam, vadot transportlīdzekli tādā mērā nogurušam, ka tas jebkādā veidā (ne aizmiegot, ne citādi) būtu ietekmējis transportlīdzekļa vadītāja darbspējas un ceļu satiksmes drošību.

Atbilstoši Ceļu satiksmes negadījuma apstākļiem, kas fiksēti Valsts policijas 2018.gada 9.oktobra Ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokolā Nr.NK015039, /pers. C/ vadīja transportlīdzekli pa S. Eizenšteina ielu no Biķernieku ielas puses Gaiļezera ielas virzienā un iepretim S. Eizenšteina ielas namam Nr.65 k-l uzbrauca stāvēšanai novietotiem transportlīdzekļiem. Tīmekļa vietnē "Google Maps" pieejamajā Ceļu satiksmes negadījuma apkārtnes kartes attēlā redzams, ka Biķernieku iela krustojas ar S. Eizenšteina ielu. Lai braucot ar transportlīdzekli no Biķernieku ielas nokļūtu uz S. Eizenšteina ielu, transportlīdzekļa vadītājam šo ielu krustojumā bija jāizdara manevrs - nogriešanās. Nav iespējams šādu manevru izdarīt, esot aizmigušam. Tādējādi nav šaubu, ka šajā nogriešanās brīdī Biķernieku un S. Eizenšteina ielu krustojumā Transportlīdzekļa vadītājs nevarēja būt aizmidzis.

Atbilstoši tīmekļa vietnes "Google Maps" iespējām izmērīt attālumu starp atrašanās punktiem Ceļu satiksmes negadījuma apkārtnes kartes attēlā redzams, ka attālums no Biķernieku un S. Eizenšteina ielu krustojuma līdz S. Eizenšteina ielas namam Nr.65 k-l ir 371,33 metri. Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 2.jūnija noteikumu Nr.279 "Ceļu satiksmes noteikumi" 101.punktu apdzīvotās vietās visu transportlīdzekļu braukšanas ātrums nedrīkst pārsniegt 50 km/h. 371,33 metru attālums, braucot ar transportlīdzekli ar ātrumu 50/h, nobraucams 26,74 sekundēs.

Tāpat tīmekļa vietnē "Google Maps" pieejamajā Ceļu satiksmes negadījuma apkārtnes kartes attēlā redzams, ka pēc Biķernieku un S. Eizenšteina ielu krustojuma, braucot tālāk pa S. Eizenšteina ielu, ceļš 114,89 metru attālumā līdz S. Eizenšteina ielas namam Nr.65 k-l pāriet līkumā pa kreisi. Nav iespējams šādu ceļa līkumu izbraukt, esot aizmigušam. Tādējādi nav šaubu, ka šajā ceļa posmā Transportlīdzekļa vadītājs nevarēja būt aizmidzis.

114,89 metru attālums, braucot ar Transportlīdzekli ar ātrumu 50/h, nobraucams 8,27 sekundēs.

Prasītājs norāda, ka minētajos ceļu satiksmes apstākļos, proti, kur ir jāizbrauc krustojums un jāiekļaujas ceļa līkumā, ko var izdarīt tikai, esot nomodā un pietiekami možam, un kur viss šis ceļa posma attālums ir tikai 371,33 metri, kas nobraucami 26,74 sekundēs, transportlīdzekļa vadītājam nebija iespējams aizmigt tik īsā laika posmā, tas ir, 26,74 sekundēs. Prasītājs uzsver, ka vēl jo vairāk transportlīdzekļa vadītājam nebija iespējams aizmigt laika posmā, kas ilgst vien 8,27 sekundes, braucot pēdējos 114,89 metrus līdz Ceļu satiksmes negadījuma vietai (S. Eizenšteina ielas namam Nr.65 kl), jo šajā 114,89 metru attālumā līdz Ceļu satiksmes negadījuma vietai Transportlīdzekļa vadītājam bija jāizbrauc ceļa līkums, ko Transportlīdzekļa vadītājs varēja izdarīt tikai esot nomodā un pietiekami možam.

To, ka Ceļu satiksmes negadījums nav noticis Transportlīdzekļa vadītāja aizmigšanas dēļ apstiprina arī transportlīdzekļa vadītāja /pers. C/ darba devējam sniegtais paskaidrojums par Ceļu satiksmes negadījuma apstākļiem, kurā viņš norādījis, ka braucis ar Transportlīdzekli (elektroauto) pa S. Eizenšteina ielu uz Motormuzeja pusi, lai uzlādētu Transportlīdzekli, bet pazaudējis saķeri ar ceļu un iebraucis blakus stāvošajos transportlīdzekļos, pazaudējis samaņu. Tātad atbilstoši šim transportlīdzekļa vadītāja prasītājam sniegtajam paskaidrojumam Ceļu satiksmes negadījums nav noticis transportlīdzekļa vadītāja aizmigšanas dēļ, kā arī tas nav noticis citādi noguruma ietekmētu transportlīdzekļa vadītāja darbspēju dēļ, bet gan tāpēc, ka transportlīdzeklis pazaudējis saķēri ar ceļu.

Prasītājs vērš uzmanību, ka pēc samaņas zaudēšanas, atgūstot samaņu, parasti cilvēks neatceras notikušo, neatceras to, kas noticis tieši pirms samaņas zaudēšanas, cilvēkam novērojams apjukums. Tāpat cilvēks, atgūstot samaņu, var nepareizi vai neprecīzi atcerēties to, kas notika pirms samaņas zaudēšanas.

Prasītāja ieskatā tas izskaidro, kāpēc transportlīdzekļa vadītājs pēc sadursmes ar transportlīdzekļiem, kā rezultātā sasita galvu un zaudēja samaņu, atgūstot samaņu, Valsts policijai paskaidroja, ka aizmiga pie transportlīdzekļa stūres, kaut gan tas neatbilda patiesajiem faktiskajiem apstākļiem. Proti, transportlīdzekļa vadītājs, atgūstot samaņu un sniedzot paskaidrojumu Valsts policijai, galvas traumas un samaņas zaudējuma seku ietekmē nepareizi atcerējās, kas notika līdz brīdim, kad zaudēja samaņu.

Prasītājs norāda, ka transportlīdzekļa vadītāja sadursmes ar transportlīdzekļiem rezultātā gūtā galvas trauma bija galvas smadzeņu satricinājums, ko apstiprina Vecmīlgrāvja slimnīcas Neiroloģijas nodaļas izraksts-epikrīze. Samaņas zudums ir viens no galvenajiem galvas smadzeņu satricinājuma simptomiem. Līdz ar to minētais dokuments apstiprina, ka Transportlīdzekļa vadītājs sadursmes ar transportlīdzekļiem rezultātā varēja zaudēt samaņu.

To, ka Transportlīdzekļa vadītāja paskaidrojums prasītājam par Ceļu satiksmes negadījuma apstākļiem ir patiesāks un ticamāks par Valsts policijai sniegto paskaidrojumu, apstiprina prasības pieteikumā izklāstītie apstākļi, ka transportlīdzekļa vadītājam nemaz nebija iespējams aizmigt transportlīdzekļa vadīšanas laikā, ņemot vērā īso laika posmu, kas nepieciešamas konkrētā ceļa attāluma nobraukšanai, un ceļa satiksmes apstākļus (krustojums, ceļa līkums), kurus nevar izbraukt esot aizmigušam.

Tā kā no prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem konstatējams, ka Ceļu satiksmes negadījums nav noticis transportlīdzekļa vadītāja aizmigšanas dēļ, kā arī tas nav noticis citādi noguruma ietekmētu transportlīdzekļa vadītāja darbspēju dēļ, un, ņemot vērā visus lietas apstākļus un pierādījumus kopsakarā, secināms, ka Ceļu satiksmes negadījums nav noticis un tā rezultātā transportlīdzekļa bojājumi nav radušies transportlīdzekļa vadītāja rupjas neuzmanības dēļ. Konkrētajā gadījumā nav konstatējams Noteikumu 4.1.15.punktā ietvertais izņēmums, kad Atbildētāja neizmaksā apdrošināšanas atlīdzību, un līdz ar to nav pamata tā piemērošanai.

Norāda, ka Atbildētāja lēmums par atteikumu veikt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu uzskatāms par nepareizu un nepamatotu arī tāpēc, ka atbildētājam nebija nekāda pamata atsaukties uz likuma "Par apdrošināšanas līgumu" (kas bija spēkā līdz 2018.gada 31.maijam) 22.pantu, nenorādot paziņojumā nevienu faktu vai apstākli, kas norādītu uz likuma 21.pantā noteikto pienākumu neizpildi no prasītājas puses.

Turklāt prasītājs likuma "Par apdrošināšanas līgumu" (kas bija spēkā līdz 2018.gada 31.maijam) 21.pantā noteiktos pienākumus saistībā ar 2018.gada 9.oktobrī notikušo Ceļu satiksmes negadījumu ir izpildījis.

Atbildētājam ir pienākums izmaksāt prasītajam apdrošināšanas atlīdzību naudā 17502,42 EUR apmērā

Atbilstoši SIA "PS" sniegtajam remonta aprēķinam transportlīdzekļa bojājumu, kas tam radušies Ceļu satiksmes negadījuma rezultātā, remonta izmaksas bez PVN 21 % ir 17 717,42 EUR, ar PVN 21 % - 21 438,08 EUR.

Noteikumu 7.2.punkts regulē apdrošināšanas atlīdzības noteikšanu transportlīdzekļa bojājumu gadījumā.

Atbilstoši Noteikumu 7.2.4.punktam apdrošinātajam ir iespēja izvēlēties saņemt apdrošināšanas atlīdzību naudā.

Likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 35.pantā noteikts, ka apdrošināšanā pret zaudējumiem un bojājumiem un civiltiesiskās atbildības apdrošināšanā zaudējumus atlīdzina pēc kompensācijas principa.

Pamatojoties uz likuma "Par apdrošināšanas līgumu" (kas bija spēkā līdz 2018.gada 31.maijam) 1.panta 5.punktam, 24.panta pirmajai daļai, 35.pantam, prasītājs lūdz

-piedzīt no atbildētāja apdrošināšanas atlīdzību naudā 17 502,42 EUR apmērā (septiņpadsmit tūkstoši pieci simti divi euro un 42 centi).

-noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos 6% (sešus procentus) no simta gadā no piedzītās apdrošināšanas atlīdzības summas.

-piedzīt no atbildētāja visus tiesāšanās izdevumus.

2020. gada 25. februārī saņemti atbildētāja paskaidrojumi, prasību uzskata par nepamatotu.

Par pamatu atteikumam izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību bijuši konkrētā ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanas apstākļi.

Atbildētājs saņēmis no Valsts policijas administratīvā pārkāpuma lietas materiālus.

Saskaņā ar ceļu satiksmes negadījuma izraisītāja sniegto paskaidrojumu Valsts policijai un Ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokolu administratīvā pārkāpuma lietā - ceļu satiksmes negadījums izraisīts naktī uz 2018.gada 9.oktobri ap plkst. 02:27,kura cēlonis bija tas, ka automašīnas šoferis aizmidzis automašīnas vadīšanas laikā, kā rezultātā tika bojāta apdrošinātā automašīna un ceļa malā stāvošie transportlīdzekļi, kuriem tā uzbrauca.

Par minēto ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanu aizmigšanas dēļ Valsts policija pieņēmusi lēmumu par naudas soda piemērošanu ceļu satiksmes negadījuma izraisītājam.

Apdrošināšanas pakalpojumu nosaka ar apdrošinātajiem riskiem, kā arī izņēmumiem, kad apdrošinātājs zaudējumus nesedz.

Likuma Par apdrošināšanas līgumu 12.panta trešā daļa paredz, ka apdrošināšanas līgumslēdzējas puses apdrošināšanas līgumā var paredzēt citus, bez pirmajā un otrajā daļā paredzētajiem, izņēmuma gadījumus, kuru dēļ radušos zaudējumus apdrošinātājs nesedz.

Atbildētājs Noteikumos ir atteicies sniegt apdrošināšanas pakalpojumu vairākas situācijās, tai skaitā, kad transportlīdzeklis tiek bojāts ceļu satiksmes negadījuma rezultātā, pastāvot 4.1.15 punktā norādītiem apstākļiem: bojājumi cēloņsakarīgi radušies ar klienta, apdrošinātā, viņu ģimenes locekļa, viņu pakļautībā uz līguma pamata strādājošas personas, transportlīdzekļa tiesīgā lietotāja vai vadītāja rīcību ļaunā nolūkā vai ar vainas pakāpi, kas zaudējumu atlīdzības un citu civiltiesisko seku ziņā pielīdzināma ļaunam nolūkam, piemēram: a) CSNg noticis, transportlīdzekļa vadītājam pārkāpjot dzelzceļa pārbrauktuves šķērsošanas noteikumus, b) CSNg noticis, transportlīdzekļa vadītājam braucot pie aizliedzošā (sarkanā) luksofora signāla.

Saskaņā ar Civillikuma 1645.pantu rupja neuzmanība zaudējumu atlīdzības un citu civiltiesisku seku ziņā pilnīgi pielīdzināma ļaunam nolūkam.

Turklāt saskaņā ar likuma Par apdrošināšanas līgumu 21. un 22.pantu apdrošinātājam ir tiesības iegūt informāciju par negadījuma apstākļiem nekavējoties, tiklīdz ir iespējams. Atbilstoši šai informācijai apdrošinātājs pieņem attiecīgu lēmumu saistībā ar pieteikto apdrošināšanas atlīdzību.

Atbildētāja atteikums izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību galvenokārt pamatots ar Noteikumu 4.1.15.punktā paredzēto izņēmumu, kad apdrošināšanas atlīdzību neizmaksā, jo transportlīdzekļa bojājumi cēloņsakarīgi radušies ceļu satiksmes negadījuma izraisītāja rīcības dēļ ar vainas pakāpi, kas zaudējumu atlīdzības un citu civiltiesisko seku ziņā pielīdzināma ļaunam nolūkam, t.i., saskaņā ar Civillikuma 1645.pantu - rupjas neuzmanības dēļ.

Saskaņā ar faktiskajiem apstākļiem CSNg ir izraisīts, jo apdrošinātās automašīnas vadītājs ir aizmidzis braukšanas laikā, kā rezultātā tā kļuva nekontrolējama, automašīna ceļa līkumā novirzījās no ceļa trajektorijas, kas veda pa kreisi, tā vietā brauca taisni, uzbraucot ceļa malā novietotām

automašīnām.

Ceļu satiksmes negadījuma izraisītājs nedrīkstēja uzsākt automašīnas vadīšanu, ja nogurums varēja ietekmēt viņa vadīšanas spējas. Ja nogurums un miegainība radušies automašīnas vadīšanas laikā, negadījuma izraisītājs nedrīkstēja turpināt ceļu.

Aizmigšana braukšanas laikā un ceļu satiksmes negadījuma izraisīšana pie minētajiem apstākļiem nevar tikt finansiāli atbalstītas no apdrošinātāja puses, turklāt šāda rīcība nevar tikt atbalstīta arī no sabiedrības un tiesas puses.

2020. gada 19. oktobra tiesas sēdē prasītāja pārstāvīša prasību uzturēja uz prasībā norādītajiem pamatiem. Atbildētāja pārstāvis prasību neatzina.

Pušu paskaidrojumi fiksēti tiesas sēdes audioierakstā.

Lietas izskatīšana tiesas sēdē tika atlikta papildus pierādījumus iesniegšanai.

Pamatojoties uz Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10.pantu, lieta nozīmēta izskatīšanai rakstveida procesā 2021.gada 18.janvārī, par ko lietas dalībniekiem paziņots 2020.gada 16.decembrī, nosakot paskaidrojumu iesniegšanas termiņu līdz 2021.gada 8.janvārim.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudījusi rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība nav pamatota un noraidāma.

Lietā nav strīda, ka 2018.gada 24.aprīlī starp atbildētāju un Prasītāju kā apdrošinājuma ņēmēju noslēgts apdrošināšanas līgums Nr.LV18-03-10013054-9, kura neatņemama sastāvdaļa ir BTA KASKO apdrošināšanas noteikumi Nr.4F5-1 un Apdrošināšanas līgumā (polisē) norādītie nosacījumi.

Lietā nav strīda par apdrošināšanas gadījuma iestāšanos 2018.gada 9.oktobrī, kad S.Eizenšteina ielā pie nama 65, k-1, Rīgā, notika ceļu satiksmes negadījums (turpmāk – CSNg) kurā iesaistītā apdrošinātā automašīna NISSAN LEAF ar valsts reģ. Nr.EX1718, uzbrauca vairākām ceļa malā novietotām automašīnām, iegūstot ievērojamus bojājumus.

Prasītājs apstrīd CSNg apstākļus un apdrošinātāja pieņemtā lēmumu pareizību.

Prasītājs norāda, ka CSNg noticis nevis autovadītāja aizmigšanas dēļ, bet gan tā iemesla dēļ, ka transportlīdzeklis pazaudējis saķeri ar ceļu, transportlīdzekļa vadītājs iebraucis blakus stāvošos transportlīdzekļos un pazaudējis samaņu.

Tiesa prasītāja izdarītos secinājumus par CSNg apstākļiem atzīst par nepamatotiem.

Par 2018.gada 9.oktobrī Rīgā, pie S.Eizenšteina ielas nama 65, k-1, notikušo CSNg Valsts policija 2018. gada 29. oktobrī sastādījusi administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PG080087 un minētā ceļu satiksmes negadījuma izraisītāju /pers. C/ par Ministru kabineta 2015. gada 2. jūnija noteikumu Nr. 279 "Ceļu satiksmes noteikumi "100. punkta un Ceļu satiksmes likuma 19.panta trešās daļas un 28. panta pirmās daļas 3.punkta pārkāpšanu, atbildība par ko paredzēta Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 149^{4} panta 14.daļā un $149.^{15}$ panta 6. daļā, sodījusi ar naudas sodu 100 EUR apmērā.

Lēmums nav pārsūdzēts un tas stājies spēkā.

Ceļu satiksmes noteikumu 100. punkts nosaka, ja izveidojas ceļu satiksmei bīstami šķēršļi vai citas briesmas, kuras transportlīdzekļa vadītājs spēj pamanīt, viņam jāsamazina braukšanas ātrums vai pilnīgi jāaptur transportlīdzeklis, vai, neradot bīstamību citiem ceļu satiksmes dalībniekiem, šķērslis jāapbrauc.

Ceļu satiksmes likuma 19.pants nosaka ceļu satiksmes dalībnieku vispārīgos pienākumus un tiesības, tostarp, ka ceļu satiksmes dalībniekiem un citām personām jārīkojas tā, lai neradītu satiksmei bīstamas vai satiksmi traucējošas situācijas un nenodarītu zaudējumus.

Ceļu satiksmes likuma 28.panta pirmās daļas 3.punkts paredz, ka aizliegts vadīt transportlīdzekli esot slimam vai arī tādā mērā nogurušam, ka tas var ietekmēt vadītāja darbspējas un ceļu satiksmes drošību.

Pēc CSNg /pers. C/ policijai sniedzis paskaidrojumu, ka "*braucis ar elektromobili, lai pie Motormuzeja uzlādētu, bet aizmidzis pie stūres 200 m attālumā no lādēšanas ierīces. Bojāta viņa vadītā automašīna taxi un vēl četras automašīnas. Veiksmīgi nostrādājis spilvens un nekas traks ar veselību nav noticis*"

Neatliekamās palīdzības izsaukuma elektroniskajā kartē sadaļā "sūdzības " fiksēts, ka "*pacients atrodas policijas mašīnā, ir pie samaņas, sūdzības par galvas sāpēm. Stāsta, ka aizmiga pie stūres savā mašīna Nisan EX-1541 un ap plkst. 2.20 ietriecās automašīnā /TL marka/ /reģistrācijas numurs/-mašina stāvēja ceļa malā, cilvēki iekšā nebija*"

Sadaļā "traumas mehānisms - ceļu nelaimes gadījums" nelaimes gadījuma aprakstā norādīts *"ap plkst. 2.20 aizmiga pie stūres a/m Nisan EX-1541 un ietriecās pie ceļa stāvošās automašīnās (/TL marka/ /reģistrācijas numurs/) aizmugurē. Mašīnā bija viens. Bija piesprādzējies, mašīnā nostrādāja drošības spilvens.*

Aprakstot objektīvo stāvokli, norādīts "*vispārējais stāvoklis- apmierinošs, samaņa -ir, skaidra, pacienta stāvoklis- aktīvs, uzvedība – mierīgs"*.

No Rīgas austrumu klīniskās universitātes slimnīcas saņemtās /pers. C/ medicīniskās kartes redzams, ka pacients ir fiksēts kā ambulatorais pacients. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta pavadlapā sadaļā "piezīmes" norādīts " *2.30 ar savu mašīnu ietriecošās citā mašīnā, jo aizmiga pie stūres. Dabūja sitienu pa galvu ar drošības spilvenu. Sūdzības par galvassāpēm*. Izmeklējumos fiksēta CT galvai, asinis uz etanolu un neiroķirurga apskate.

Savukārt izrakstā kā diagnoze noradīts "*galvas smadzeņu satricinājums, kakla muskuļu sastiepums",* Anamnēzē cita starpā noradīts "*stacionēts pēc CSN. Braucot ar mašīnu iebraucis citas mašīnas aizmugurē. Sūdzības par galvas sāpēm. It kā atceras visu. Vispārējais stāvoklis relatīvi apmierinošs. Traumatiska rakstura bojājumi- sasitums pieres rajonā. Diskomforts kakla rajonā"*.

Tiesa secina, ka medicīniskajos dokumentos fiksētais /pers. C/ apziņas stāvoklis dod pietiekamu pamatu uzskatīt, ka viņš Valsts policijas darbiniekiem un medicīnas darbiniekiem ir sniedzis patiesu informāciju par notikuma apstākļiem. Turklāt paskaidrojumi doti neilgu laiku pēc ceļus satiksmes negadījuma.

/pers. C/ darba devēja valdes loceklim sniegtais paskaidrojums nav datēts, līdz ar to nav izdarāms secinājums par tā tapšanas laiku. Paskaidrojuma saturs ir pretrunā viņa paša tūlīt pēc notikuma sniegtajiem paskaidrojumiem un Valsts policijas 2018. gada 29. oktobrī administratīvā pārkāpuma protokolā Nr.PG080087 fiksētajiem apstākļiem, kuri nav apstrīdēti.

Tiesa uzskata, ka /pers. C/ sniegtajiem paskaidrojumiem par notikuma apstākļiem neilgi pēc CSNg dodama lielāka ticamība nekā viņa sniegtajam paskaidrojumam darba devējam.

Prasītāja /amats/ /pers. P/ prasības pieteikumā izdarītie secinājumi par manevra veikšanu ir viņa subjektīvs viedoklis, ko neapstiprina neviens objektīvs pierādījums.

Prasības pieteikumam pievienotā Latvijas jūras medicīnas centra Neiroloģijas nodaļas izraksts-epikrīze neapstiprina prasītāja izdarīto secinājumu, ka samaņas zudums ir viens no galvenajiem galvas smadzeņu satricinājuma simptomiem. Tāpat šis izraksts nepierāda /pers. C/ veselības stāvokli tūlīt pēc

CSNg. No izraksta redzams, ka persona stacionārā iestājusies 2018. gada 3. decembrī, proti, 54 dienas pēc CSNg.

Prasītāja norāde, ka transportlīdzekļa vadītājs, atgūstot samaņu un sniedzot paskaidrojumu Valsts policijai, galvas traumas un samaņas zaudējuma seku ietekmē nepareizi atcerējās, kas notika līdz brīdim, kad zaudēja samaņu, ir prasītāja pieņēmums. Šis pieņēmums ir pretrunā tūlīt pēc CSNg medicīnas darbinieku sniegtajam vērtējumam par /pers. C/ apziņas stāvokli.

Tiesa atzīst par pamatotu atbildētāja argumentu, ka saskaņā likuma Par apdrošināšanas līgumu (spēkā līdz 31.05.2018.) 21. un 22. pantu apdrošinātājam ir tiesības iegūt informāciju par negadījuma apstākļiem nekavējoties, tiklīdz iespējams. Tiesa secina, ka pienākums iegūt visu iespējamo informāciju apdrošinātājam izriet arī no likuma 24.panta otrās daļas.

Līdz ar to atbildētājam, saņemot informāciju no Valsts policijas par CSNg bija tiesības valsts iestādes sastādītajos dokumentos norādīto informāciju izmantot, tai ticēt un pieņemt attiecīgu lēmumu.

Atbildētāja atteikums izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību ir pamatots ar Noteikumu 4.1.15.punktā paredzēto izņēmumu, kad apdrošināšanas atlīdzību neizmaksā, jo transportlīdzekļa bojājumi cēloņsakarīgi radušies ceļu satiksmes negadījuma izraisītāja rīcības dēļ ar vainas pakāpi, kas zaudējumu atlīdzības un citu civiltiesisko seku ziņā pielīdzināma ļaunam nolūkam.

Saskaņā ar Civillikuma 1645.pantu neuzmanība ir rupja, ja kāds rīkojas augstākā mērā vieglprātīgi un nevērīgi, vai mazāk rūpējas par viņam uzticētām svešām lietām un darīšanām nekā par savām paša, vai arī uzsāk tādu darbību, kuras kaitīgums un bīstamība nevarēja un nedrīkstēja palikt viņam nezināmi. Zaudējumu atlīdzības un citu civiltiesisku seku ziņā rupja neuzmanība pilnīgi pielīdzināma ļaunam nolūkam.

Sēžoties pie stūres tādā mērā nogurušam, ka varēja ceļā aizmigt, /pers. C/ ir rīkojies pretēji Ceļu satiksmes likuma 28.panta trešajai daļai, kas aizliedz vadīt transporta līdzekli esot slimam vai tādā mērā nogurušam, ka tas var ietekmēt vadītāja darba spējas un ceļu satiksmes drošību. Līdzīgu atziņu lietā ar līdzīgiem apstākļiem ir izdarījis arī Augstākas tiesas Senāts 2005.gada 26.janvāra spriedumā lietā Nr. SKC – 40.

Tiesa pievienojas atbildētāja argumentam, ka aizmigšana transportlīdzekļa vadīšanas laikā ir augstākā mērā vieglprātīga un nevērīga rīcība, jo šis rīcības cēlonis ir tas, ka transportlīdzeklis braukšanas laikā kļūst nekontrolējams. Nekontrolējama transportlīdzekļa braukšana uz ceļa ir iemesls ievērojamiem riskiem un lieliem zaudējumiem ceļu satiksmes negadījuma rezultātā.

Tiesa pievienojas atbildētāja argumentam, ka saskaņā ar faktiskajiem apstākļiem CSNg ir izraisīts, jo apdrošinātās automašīnas vadītājs ir aizmidzis braukšanas laikā, kā rezultātā tā kļuva nekontrolējama, automašīna ceļa līkumā novirzījās no ceļa trajektorijas, kas veda pa kreisi, tā vietā brauca taisni, uzbraucot ceļa malā novietotām automašīnām.

Līdz ar to tiesa secina, ka atbildētājs pamatoti atteicis izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, pamatojoties uz Noteikumu 4.1.15. punktā iestājušos izņēmuma gadījumu kontekstā ar Civillikuma 1645.pantu.

Prasītāja argumentam, ka atbildētāja lēmums par atteikumu veikt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu uzskatāms par nepareizu un nepamatotu arī tāpēc, ka atbildētājam nebija nekāda pamata atsaukties uz likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 22.pantu, nenorādot paziņojumā nevienu faktu vai apstākli, kas norādītu uz likuma 21.pantā noteikto pienākumu neizpildi no prasītājas puses, nav izšķirošas nozīmes. Minēto likuma pantu atreferēšana pati par sevi neizslēdz iepriekš noradītos apstākļus apdrošināšanas atlīdzības atteikumam.

Likuma 24.panta otrās daļas 4.punkst paredz, ka apdrošinātājam ir aizliegts izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, ja apdrošinātā riska iestāšanos ir izraisījis apdrošinājuma ņēmēja, apdrošinātā, labuma guvēja vai trešās personas ļauns nolūks.

Noraidot prasību, tiesāšanās izdevumi netiek atlīdzināti.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97.pantu, 194., pantu, tiesa

nosprieda:

noraidīt SIA "Electro taxi" prasību pret apdrošināšanas akciju sabiedrību "BTA Baltic Insurance Company" par apdrošināšanas atlīdzības piedziņu.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijai, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese I.Rūķe